

## การจดทะเบียนสมรสภายใต้กฎหมายสาธารณรัฐเช็ก

บุคคลสัญชาติไทยซึ่งประสงค์จะจดทะเบียนสมรสกับบุคคลสัญชาติเช็ก กฎหมายของสาธารณรัฐเช็กกำหนดให้ต้องนำหลักฐาน ดังต่อไปนี้ ไปแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

- สูติบัตรไทย
- บัตรประจำตัวประชาชนของไทย
- หนังสือรับรองความเป็นโสด
- ทะเบียนบ้านไทย
- มรณบัตรของกลุ่มสมรสเดิม (ไม่จำเป็นต้องยื่น หากมีหนังสือรับรองความเป็นโสดไปแสดง)
- หนังสือเดินทาง ซึ่งมีวีซ่าให้อยู่ในสาธารณรัฐเช็กได้เกินกว่า 7 วัน

หลักฐานทั้งหมด ต้องผ่านการรับรองเอกสารจากกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ และสถานเอกอัครราชทูตไทย และแปลเป็นภาษาเช็ก โดยผู้แปลซึ่งได้รับการรับรองจากรัฐบาลเช็ก

ในวันจดทะเบียนสมรส สำนักทะเบียนท้องถิ่นของเช็กบางแห่งอาจกำหนดให้คู่สมรส ต้องจัดทำล่ามภาษาเช็ก-ไทย ไปพร้อมกับคู่สมรส ณ สถานที่จดทะเบียนสมรสด้วย เพื่อทำหน้าที่แปลถ้อยแถลงเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของคู่สมรสที่เป็นคนไทยได้รับทราบ

อนึ่ง เอกสารดังกล่าวข้างต้น เป็นเพียงเอกสารเบื้องต้น ซึ่งเจ้าพนักงานที่จดทะเบียนสมรส อาจเรียกเอกสารอื่นๆ เพิ่มเติมได้ โดยคู่สมรสควรติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่ประสงค์จะไปจดทะเบียนสมรสก่อน

### คุณสมบัติของผู้ที่จะจดทะเบียนสมรส

- ต้องไม่เป็นคู่สมรสของบุคคลอื่น
- ต้องไม่เป็นพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือต่างบิดามารดา หรือบุตรบุญธรรม
- ต้องอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ยกเว้น มีคำสั่งศาลให้จดทะเบียนสมรสได้
- ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต หรือศาลสั่งให้ไร้ความสามารถ

### สิทธิจากสมรส

- เมื่อจดทะเบียนสมรสแล้ว คู่สมรสที่เป็นชาวไทย จะต้องแจ้งการจดทะเบียนสมรสต่อ ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองของเช็ก จากนั้นจะได้รับสิทธิพำนักระยะยาว (Long Term Residence) ในฐานะภริยา/สามีของบุคคลสัญชาติเช็ก โดยจะมีสิทธิพำนักและทำงานในสาธารณรัฐเช็กจนกว่าสถานะการสมรสจะสิ้นสุดลง

- ตามกฎหมายเข้าเมืองใหม่ของเช็ก ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2552 คนต่างด้าวที่สมรสกับคนเช็ก จะไม่ได้รับสิทธิมีถิ่นพำนักถาวร (Permanent Residence) โดยอัตโนมัติ แต่จะได้รับวีซ่าพำนักระยะยาว เป็นเวลา 2 ปี ก่อน จึงจะมีสิทธิยื่นขอมีถิ่นพำนักถาวรได้ โดยผู้ที่ยื่นขอสิทธิดังกล่าวจะต้องผ่านการทดสอบความรู้ภาษาเช็กด้วย

### พันธะผูกพันภายใต้กฎหมายไทย

- เมื่อจดทะเบียนสมรสภายใต้กฎหมายสาธารณรัฐเช็กแล้ว ไม่ต้องจดทะเบียนสมรสภายใต้กฎหมายไทยอีก โดยสามารถนำทะเบียนสมรสของเช็ก ไปผ่านการรับรองจากกระทรวงการต่างประเทศเช็ก แปลเป็นภาษาอังกฤษ หรือภาษาไทย นำมาให้สถานเอกอัครราชทูตฯ รับรอง จากนั้นนำไปให้กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศไทย รับรองอีกชั้นหนึ่ง แล้วจึงแปลเป็นภาษาไทย (ในกรณีที่คำแปลเดิมเป็นภาษาอังกฤษ) นำไปยื่นคำร้องขอจดทะเบียนสถานะครอบครัว ณ อำเภอท้องที่ที่มีภูมิลำเนาอยู่
- ตามพระราชบัญญัติค่านำหน้านามหญิง พ.ศ.2551 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 4 มิถุนายน 2551 หญิงที่สมรสแล้ว สามารถเลือกใช้ค่านำหน้านามว่า “นาง” หรือ “นางสาว” ได้ตามความสมัครใจ โดยต้องแจ้งต่อนายทะเบียนอำเภอท้องที่ในวันที่ไปยื่นขอจดทะเบียนสถานะครอบครัว
- กรณีมีการเปลี่ยนค่านำหน้าชื่อ และ/หรือนามสกุล (หากเปลี่ยนไปใช้นามสกุลสามี) จะต้องดำเนินการเปลี่ยนบัตรประชาชน ณ อำเภอท้องที่ที่มีภูมิลำเนาอยู่ ในคราวเดียวกันด้วย
- การเปลี่ยนชื่อ-นามสกุล ในหนังสือเดินทางแบบใหม่ (อิเล็กทรอนิกส์) ไม่สามารถกระทำได้ หากประสงค์จะเปลี่ยนชื่อ-สกุลให้สอดคล้องกับทะเบียนสมรส ผู้ร้องต้องดำเนินการบันทึก สถานะครอบครัวและเปลี่ยนบัตรประชาชนก่อน จึงจะขอทำหนังสือเดินทางเล่มใหม่ที่กระทรวงการต่างประเทศ หรือสถานเอกอัครราชทูตฯ ได้
- **ยกเว้นกรณี** ถือหนังสือเดินทางแบบเก่า ที่ยังไม่หมดอายุ สถานเอกอัครราชทูตฯ อาจพิจารณาแก้ไขชื่อ-สกุลในหนังสือเดินทางให้ได้โดยอนุโลม แต่ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวเป็นเพียงมาตรการชั่วคราวเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่คนไทยในต่างประเทศในระยะสั้นเท่านั้น และผู้ร้องจะต้องรีบไปดำเนินการจดทะเบียนสถานะครอบครัว เปลี่ยนบัตรประชาชน พร้อมทั้งขอมีหนังสือเดินทางเล่มใหม่ ให้ถูกต้อง โดยทันทีที่เดินทางกลับประเทศไทย

